

บทที่ 5

สรุป อดีปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้แฟ้มสะสมงาน ซึ่งผู้วิจัยขอสรุปผลดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้แฟ้มสะสมงาน
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้แฟ้มสะสมงานกับที่ไม่ใช้แฟ้มสะสมงาน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังจากใช้แฟ้มสะสมงานสูงกว่าก่อนใช้แฟ้มสะสมงาน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้แฟ้มสะสมงานกับนักเรียนที่ไม่ใช้แฟ้มสะสมงานมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่าแดด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 452 คน
2. ตัวแปรที่จะศึกษามีดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรต้น คือการประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน และการประเมินผลแบบเดิม
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เนื้อหาตามหลักสูตรภาษาไทย ด้านทักษะการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ การเขียนคำ วลี ประโยคที่กำหนดให้ถูกต้อง กัดลายมือถูกต้อง รวดเร็วและสวยงาม เขียนตามรูปแบบที่กำหนด โดยลำดับความคิด เหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง เขียนแสดงความคิดอย่างเสรีและเชิงสร้างสรรค์ เห็นความสำคัญของการเขียน และปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามวิธีการเขียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิชาภาษาไทย หมายถึง เนื้อหาด้านการเขียนตามหลักสูตรภาษาไทย ด้านทักษะการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ การเขียนคำ วลี ประโยคที่กำหนดให้ถูกต้อง กัดลายมือถูกต้อง รวดเร็วและสวยงาม เขียนตามรูปแบบที่กำหนด โดยลำดับความคิด เหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง เขียนแสดงความคิดอย่างเสรีและเชิงสร้างสรรค์ เห็นความสำคัญของการเขียนและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามวิธีการเขียน

แฟ้มสะสมงาน หมายถึง แหล่งรวบรวม บรรจุผลงานที่นักเรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล เพื่อแสดงถึงความสามารถ ความพยายาม ความก้าวหน้า

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนบ้านป่าแฉะ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่าแฉะ จังหวัดเชียงราย จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 21 คน รวม 42 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลองศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยที่ใช้แฟ้มสะสมงานกับกลุ่มควบคุมศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยที่ไม่ใช้แฟ้มสะสมงาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ตอน โดยมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .61- .63 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .40- .49 และค่าความเชื่อมั่นคือ .91

2.2 แผนการสอนกลุ่มทดลองใช้เพิ่มสะสมงาน จำนวน 8 แผน

2.3 แผนการสอนกลุ่มควบคุมไม่ใช้เพิ่มสะสมงาน จำนวน 8 แผน

3. ใช้รูปแบบของการวิจัยที่มีชื่อว่า Randomized control group pretest posttest design

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย เพื่อเก็บผลการทดสอบไว้เปรียบเทียบกับผลการทดสอบหลังการทดลอง

4.2 ดำเนินการตามกำหนดการที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง ทั้งสองกลุ่ม

4.3 ทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ทำนวงค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ใช้เพิ่มสะสมงานโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (Paired t-test for Dependent Samples)

5.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองของนักเรียนที่ใช้เพิ่มสะสมงานกับนักเรียนที่ไม่ใช้เพิ่มสะสมงานโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มอิสระ (Pooled variance t-test for Independent Samples)

5.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยหลังการทดลองของนักเรียนที่ใช้เพิ่มสะสมงานกับนักเรียนที่ไม่ใช้เพิ่มสะสมงานโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มอิสระ (Pooled variance t-test for Independent Samples)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังใช้เพิ่มคะแนนสูงกว่า ก่อนใช้เพิ่มคะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้เพิ่มคะแนนกับนักเรียนที่ไม่ใช้เพิ่มคะแนนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยได้ผลการทดลองซึ่งอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังจากใช้เพิ่มคะแนนสูงกว่า ก่อนใช้เพิ่มคะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการทดลองเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่ใช้เพิ่มคะแนนได้รับการฝึกให้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างแท้จริง สร้างผลงานด้วยตนเองตามความสามารถที่มีและประเมินผลงานที่ตนเองสร้างขึ้น จึงทราบจุดเด่นและจุดด้อยในการทำงานของตนเอง ทำให้สามารถแก้ไข ปรับปรุงผลงานของตนเองให้มีคุณภาพขึ้นได้ ดังที่ สุรพล จิตต์อำไพ (2529, หน้า 17) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนและครู ดังนั้นเมื่ออยู่ในสถานการณ์เชิงบวกไม่มีการบังคับให้นักเรียนทำตามคำสั่งของครู เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างแท้จริง จึงเกิดการเรียนรู้ขึ้นอย่างเต็มความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ กมล สุคประเสริฐ (2539) คือ การประเมินผลจากเพิ่มคะแนน มุ่งให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางช่วยให้นักเรียนรู้จักช่วยตนเองในการเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชต์ฤกษ์ ศรีวิรักษ์ (2540) คือ การประเมินผล จากเพิ่มคะแนน ทำให้นักเรียนเรียนรู้เทคนิคในการประเมินตนเอง นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนร่วมกับครูทำให้ทราบความก้าวหน้าของตนเองตลอดเวลา มีโอกาสปรับปรุงส่วนที่บกพร่องได้ทันที นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเพิ่มคะแนนเพราะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย นักเรียนที่เรียนอ่อนสามารถใช้เวลาในการพัฒนางานของคนได้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้เพิ่มสะสมงาน กับนักเรียนที่ไม่ใช้เพิ่มสะสมงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ใช้เพิ่มสะสมงานสูงกว่านักเรียนที่ไม่ใช้เพิ่มสะสมงาน แสดงให้เห็นว่าการใช้เพิ่มสะสมงานช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนดีกว่าการไม่ใช้เพิ่มสะสมงาน ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนที่ใช้เพิ่มสะสมงานทราบความก้าวหน้าของตนเองในด้านการเรียนทุกระยะเนื่องจากมีผลงานสะสมที่เป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบได้ นักเรียนทราบจุดบกพร่องในการทำงานแต่ละครั้งจึงสามารถปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเองในส่วนที่บกพร่องจนกว่าจะได้ผลงานที่สมบูรณ์ที่สุด นักเรียนจึงเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ตนสร้างและเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนการสอนโดยใช้เพิ่มสะสมงาน และก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีขึ้นระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย มิ่งมิตร (2539) ที่ศึกษาผลของการประเมินจากพอร์ตโฟลิโอที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการประเมินผลโดยใช้พอร์ตโฟลิโอมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการประเมินผลแบบเดิม

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ผู้วิจัยจึงพยายามที่จะควบคุมตัวแปรต่าง ๆ เพื่อให้มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดโดยใช้นักเรียนโรงเรียนเดียวกัน ชั้นเดียวกัน สิ่งแวดล้อมเหมือนกัน ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มใช้เนื้อหาเดียวกัน จุดประสงค์การเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนกัน เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนเท่ากัน แตกต่างเฉพาะในเรื่องของการวัดผลประเมินผลเท่านั้น คือกลุ่มทดลองใช้เพิ่มสะสมงาน กลุ่มควบคุมไม่ใช้เพิ่มสะสมงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เพิ่มสะสมงานเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักปรับปรุงผลงานของตนเองจนได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น เพราะฉะนั้นครูจะต้องอดทนฝึกฝนให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างค่อนแคะและสม่ำเสมอ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เพิ่มสะสมงานเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติงานตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนเพราะฉะนั้นการที่จะนำระบบของเพิ่มสะสมงานมาใช้ ครูต้องมีความรู้ในทฤษฎีการสอนและเข้าใจ ในทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเพิ่มสะสมงานอย่างลึกซึ้ง จึงจะได้เพิ่มสะสมงานสมบูรณ์แบบและนักเรียนได้รับประโยชน์จากเพิ่มสะสมงานอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาคะคิดของนักเรียนที่มีต่อการประเมินผลจากเพิ่มสะสมงาน

2.2 ควรมีการศึกษาความคงทนของความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้โดยใช้การประเมินผลจากเพิ่มสะสมงาน

2.3 ควรมีการศึกษาผลของการเรียนรู้โดยใช้การประเมินผลจากเพิ่มสะสมงานที่มีต่อพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของนักเรียน